

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobkyně: **K. Š.**
bytem X

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
se sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne X, č.j. X, ve věci zamítnutí žádosti o invalidní důchod,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne X, č.j. X **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í :

- I. Vymezení věci

1. Žalobkyně brojila svou žalobou proti rozhodnutí žalované ze dne X, č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty její námitky proti prvostupňovému rozhodnutí žalované ze dne 12. 5. 2023, č.j. X a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím byla žádost žalobkyně pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“) zamítnuta.

II. Žaloba

2. Žalobkyně především uvedla, že posudkový lékař učinil svůj závěr, aniž by podrobněji zkoumal její zdravotní stav. Na jednání ani nebyla přizvána. Dále uvedla, že v srpnu roku 2010 spadla na hranu schodu na oblast křížové kosti a vše, co se dělo potom, je jenom následkem úrazu. Žalobkyně se postupně během několika měsíců stala téměř dva roky ležícím pacientem, přičemž se o ni trvale staral její tehdejší manžel. Tehdejší praktická lékařka ji navštěvovala doma. Z ležícího pacienta se postupně dostala, avšak přišlo další zhoršení zdravotního stavu po gynekologické operaci. V důsledku úrazu byla rovněž donucena vzdát se tehdejší práce masérky a terapeutky, kterou několik let jako OSVČ budovala. Následně již žádnou práci nemohla vykonávat. Nešlo to, její zdravotní stav ji nedovolil nic zvedat, stát, chodit, delší dobu sedět. Od této doby se její život hroutí, přičemž její stav se již nikdy nezlepšil na takovou úroveň, aby byla schopna každý den vstát a jít pracovat. I ke krátké chůzi potřebuje dvě francouzské hole. Na kontroly, ale i vyšetření, běžné nákupy, pak musí využívat možnosti dovozu osobním autem. Sama si už vzhledem k nepředvídatelným reakcím končetin, nedovolí řídit auto.
3. Žalobkyně dále uvedla, že její opakované žádosti o invalidní důchodu z let 2018, 2020, 2021 a 2023 jsou stále zamítány. V evidenci úřadu práce je již 13 let a i ten ji opakovaně vyzývá k podání žádosti. Žalobkyně pak přežívá jen s pomocí dávek státní sociální pomoci a fyzické pomoci bývalého manžela a její dcery. Rovněž ji byl přiznán příspěvek na péči I. stupně. Žalobkyně závěrem uvedla, že je jí velkou pomocí MUDr. A. L., která pružně reaguje na zhoršení jejího zdravotního stavu např. infuzí, terapií, doporučením lázeňské péče, doporučením žádosti o invalidní důchod, dodatečnými vyšetřeními. Svůj zdravotní stav pak řeší i na diabetologii (odkázala zde na zprávu MUDr. E. F.).

III. Vyjádření žalované

4. Žalovaná považuje rozhodnutí za dostatečně přesvědčivé, reflektující i recentní medicínské nálezy a navrhla zamítnutí žaloby. S ohledem na námitky žalobkyně pak navrhla důkaz posudkem Posudkové komise MPSV ČR (dále jen „PK MPSV“), která je ve smyslu § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb. povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení.

IV. Jednání před soudem

5. Žalobkyně při jednání především uvedla obdobné skutečnosti jako v žalobě. Zdůraznila, že její zdravotní stav se již po úraze nezlepšil. Nemohla pracovat a žila z úspor, které postupně vyčerpala. Nakonec musela požádat o pomoc, finančně i jinak ji pomáhá její rodina. Žalobkyně se stará o dva stará rodiče, přičemž na otce čerpá příspěvek na péči. Chtěla by je nechat dožít doma. Má značné psychické potíže.

6. Zástupkyně žalované především odkázala na vyjádření žalované a její rozhodnutí.
7. Soud provedl při jednání dokazování posudkem PK MPSV ze dne 29. 7. 2024. Žalobkyně k posudku uvedla, že její potíže jsou fyzické a nastaly po úraze. Aby zmenšila bolest, tak tři dny v týdnu musí trávit v kozelci na gauči, přičemž používá jenom toaletu a koupelnu. Zástupkyně žalované se k posudku nevyjádřila.

V. Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
9. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 ZDP, které ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován.
10. Soud dále k věci uvádí, že správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna (viz k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, čj. 6 Ads 11/2013-20, přístupný na www.nssoud.cz). Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz).

11. Náležitosti posudku upravuje s účinností od 1. 1. 2010 v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, procentní míra poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Jde-li přitom alespoň o invaliditu I. či II. stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18, přístupný na www.nssoud.cz).
12. V **posudkovém hodnocení** PK MPSV je mj. uveden **diagnostický souhrn** potíží žalobkyně, přičemž se jedná o: 1) *Somatoformní porucha u akcentované osobnosti, smíšená úzkostně depresivní porucha*, b) *Funkční polymorfnní obtíže, chronický bolestivý páteřní syndrom páteře víceetážový s maximem v bederní oblasti, svalová dysbalance, poruchy statiky a dynamiky páteře, polymorfnní obtíže ze strany pohybového aparátu nejasné etiologie, část potíží funkční, porucha vnímání tělesného schématu, CEP, SSEp, EMG DKK bez patologie, EEG lehce nespecificky abnormnní záznam, MR LS páteře bez útlaku nervových struktur, MR C páteře bez myleopatie, bez komprese kořenů, topický neurologický nález bez jasných poruch cití a paréza*, c) *Artroza DIP I-II st. omartrosa II. stupně s omezením hybnosti*, d) *Stp. pádu na kostrč – zlomenina, infrakce klíční kosti vpravo a žebra 2010*, e) *Polyartralgie bez klinického korelátu*, f) *Odeznlá kolitis sigmatu a rekta s mírným podílem divertikulitidy, bez abscesů, perforace v roce 2022*, g) *Obezita I. st.* h) *Rec. zánět močového měchýře, stav po operaci stenozy uretry, stresová močová inkontinence*, ch) *Sto. HYE a AE 2014*. V **posudkovém zhodnocení** je dále uvedeno, že žalobkyně je vyučena jako elektromechanik v roce 1984, pracovala jako elektromechanik, sanitárka, prodavačka a operátor. Naposledy jako masérka od 4. 7. 2008 do 31. 12. 2010, od roku 2011 je v evidenci ÚP. Žalobkyně měří 173 cm a váží 98 kg., přičemž trpí zdravotními potížemi vyplývajícími z onemocnění uvedených v diagnostickém souhrnu. V popředí obtíží jsou polymorfnní obtíže více funkčního charakteru, zejména chronický bolestivý páteřní syndrom páteře víceetážový s maximem v bederní oblasti, svalová dysbalance, poruchy statiky a dynamiky páteře. Polymorfnní obtíže ze strany pohybového aparátu nejasné etiologie, část potíží funkční, porucha vnímání tělesného schématu, CEP, SSEp, EMG DKK bez patologie, EEG lehce nespecificky abnormnní záznam, MR LS páteře bez útlaku nervových struktur, MR C páteře bez myleopatie, bez komprese kořenů, topický neurologický nález bez jasných poruch cití a paréz. Je přítomna artróza DIP I-II st.,

omartrosa II. stupně s omezením hybnosti. Dle rehabilitace 1/2023 jsou chronické lumbalgie, je po úraze kostrče, je blokáda SI skloubení vpravo, v popředí neurologicky poruchy vyprazdňování, poruchy chůze v.s. funkční, v.s. při změně vnímání těles schématu. Dle neurologie 4/2023 chůze působí částečně myopaticky, stoj ze sedu s obtížemi, senze je snížena na PHK, na pravém hrudníku, ale dále vlevo na tváři a vlevo na LDK, jinak norma. HKK a DKK bez atrofií, bez dystaxie a dysmetrie. Je spolupracující, velmi hovorná, chování přátelské, chodí velmi těžce o dvou francouzských holích, chůze velmi pomalá, působí nestabilně, ale při odvedení pozornosti některé úkony zlepšeny – například výdrž končetin v Mi. Dle diabetologie 8/2023 v roce 2024 podstoupila ovariectomii, po operaci nezvladatelná obezita, pro atalgie omezení možnost pohybové aktivity. Pro DM II. typu nastavena terapie metforminem. Je bez prokazatelných chronických diabetických komplikací. Dle revmatologie 10/2023 je bolest pravého ramene s omezením pohybu, bolest kyčle vlevo, kolena oboustranně, bez omezení pohybu. Žalobkyně je orientovaná místem, časem, osobou, situací, je přiměřeného chování i komunikace, není popisována porucha intelektu či paměti. Není popisována zjevněji narušená orientace zrakem či sluchem. Kardiopulmonálně je kompenzovaná. Je schopna samostatné chůze, chůze je pomalejší, limitována pro větší vzdálenost, při chůzi používá kompenzační pomůcky – francouzské hole. Ujde asi 500 m. Doma chodí bez FH, stoj s držetím okolního nábytku. Z hlediska somatiky stav invaliditě neodpovídá, tomu neodpovídá ani zjištěná porucha chůze a celkové mobility. Dle názoru PK MPSV lze hlavní příčinu uváděných somatických obtíží hledat v oblasti duševní, ve smyslu výrazné somatizace obtíží při depresivní poruše. Uvedené stanovisko podporují neurologické zprávy MUDr. M. i psychiatrická zpráva MUDr. B., od čehož se odvíjí datum invalidity. U žalobkyně jde o středně těžké funkční postižení dle položky 5 c. Míra poklesu pracovní schopnosti je hodnocena na horní hranici procentního rozmezí. Uvedená procenta zahrnují pracovní omezení působená všemi přítomnými onemocněními/postiženími a berou v úvahu vzdělání i pracovní schopnosti a zkušenosti žalobkyně i schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo schopnosti rekvalifikace. Z uvedeného důvodu není další navýšení dle § 3 vyhl. č. 359/2009 Sb. důvodné. V **posudkovém závěru** je především uvedeno, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav ve smyslu ustanovení § 26 ZDP. Žalobkyně je invalidní podle § 39 odst. 1 ZDP, přičemž se jedná o invaliditu prvního stupně dle bodu 2 písm. a) Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 35 %. Dnem vzniku invalidity je 25. 4. 2023 (datum neurologické zprávy). Doba platnosti posudku je stanovena trvale. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položka 5 písm. c) vyhl. č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 35 %.

13. V posuzované věci soud vyhodnotil posudek PK MPSV ze dne 29. 7. 2024 jako posudek splňující všechny formální náležitosti ve smyslu § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Posudek byl vypracován PK MPSV zasedající v řádném složení za účasti lékaře s odborností neurologie. Žalobkyně se zasedání komise zúčastnila. Dle názoru soudu byl tedy komplexně zhodnocen její zdravotní stav, a to nejenom na základě lékařských zpráv, přičemž k objektivnímu posouzení zdravotního stavu PK MPSV provedla sama její zdravotní prohlídku a vyšetření.
14. Soud k věci dále uvádí, že u žalobkyně se jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, přičemž jeho rozhodující příčinou je depresivní porucha. Jedná se zdravotní

postižení uvedené v kapitole V (Duševní poruchy a poruchy chování), položka 5 (Poruchy neurotické, vyvolané stresem a psychosomatické poruchy, Úzkostné a fobické poruchy, generalizovaná úzkostná porucha, sociální fobie, specifické fobie, smíšené úzkostně-depresivní poruchy, obsedantně kompulzivní porucha, reakce na závažný stres a poruchy přizpůsobení, posttraumatická stresová porucha, disociativní porucha, porucha somatoformní, neurastenie) písm. c) (středně těžké funkční postižení, značně snížená úroveň sociálního fungování, výkon některých denních aktivit značně omezen) vyhl. č. 359/2009 Sb. s mírou poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 25 – 35%. PK MPSV pak pokles míry pracovní schopnosti hodnotila na horní hranici, přičemž hodnocení zahrnuje pracovní omezení působená všemi přítomnými onemocněními/postiženími, a berou v úvahu vzdělání i pracovní schopnosti a zkušenosti žalobkyně i schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo schopnosti rekvalifikace. Celkově tak pokles pracovní schopnosti žalobkyně činí 35 %. V souhrnu tedy krajský soud shledal, že předložený posudek PK MPSV je po stránce obsahové úplný a dostatečně přesvědčivý, a splňuje tak požadavky kladené judikaturou na to, aby mohl být stěžejním důkazem o invaliditě žalobkyně. Dle PK MPSV pokles pracovní schopnosti žalobkyně činil 35 %, tj. žalobkyně dosáhla na invaliditu prvního stupně.

15. Jak plyne ze shora uvedeného, tak soud považuje posudkové hodnocení PK MPSV v Brně za dostatečně úplné a přesvědčivé, neboť komplexně zhodnotilo zdravotní postižení žalobkyně. Krajský soud tak považuje skutkový stav doplněný předmětným posudkem PK MPSV za řádně zjištěný a úplný. Vzhledem k tomu pak bylo třeba dát žalobkyni za pravdu v jejích žalobních námitkách v tom směru, že provedeným dokazováním bylo zjištěno, že skutečně k datu vydání napadeného rozhodnutí ji bylo třeba považovat za invalidního v prvním stupni ve smyslu § 39 odst. 2 písm. c) ZDP, neboť pokles její pracovní schopnosti činil 35 %. Krajský soud tedy shledal, že napadené rozhodnutí, jímž bylo zamítnuty námitky proti prvostupňovému rozhodnutí žalované o zamítnutí její žádosti o invalidní důchod, bylo vydáno na základě nedostatečně a nesprávně zjištěného skutkového stavu a zrušil ho tak výrokem I. tohoto rozsudku ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
16. V dalším řízení je žalovaná povinna vydat ve věci přiznání invalidního důchodu žalobkyně nové rozhodnutí o jejích námitkách ve smyslu § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. Žalovaná v dalším řízení o přiznání invalidního důchodu zhodnotí i skutečnosti shora uvedené. Soud současně nerozhodl o zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně, neboť považoval za účelnější nechat nápravu řízení na žalované.
17. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaná nebyla ve věci úspěšná, a tudíž právo na náhradu nákladů řízení nemá (výrok II). Žalobkyně měla sice ve věci úspěch, ale náhradu nákladů řízení nepožadovala, a tudíž ji soud ani nepřiznal (výrok III).

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 27. února 2025

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce